

NOORDZEEOVERLEG

Noordzeeoverleg

Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving (OFL)

Rijnstraat 8
's-Gravenhage
Postbus 20901
2500 EX Den Haag
www.overlegorgaanfysiekeleefomgeving.nl

Contactpersoon

Drs. Henk H. Meeldijk MPA
secretaris

E: henk.meeldijk@overlegorgaanfysiekeleefomgeving.nl

Datum

9 juni 2022

Betreft Agenda Noordzeeoverleg
Vergaderdatum en -tijd 15 juni 2022 10:30 – 13:00 uur
Vergaderplaats
Uitgenodigd

---

1. Opening

Opmerkingen en aanvullingen op het verslag kunnen bij het NZO secretariaat worden gemeld.

Actie- en conclusielijst uit het NZO verslag van 11 mei 2022 is als bijlage bij de agenda gevoegd.

2. Mededelingen

- De voorzitter heeft op 7 juni een kennismakingsgesprek gevoerd met M Harbers.
- "Windday" vindt plaats op 16 juni te IJmuiden.
- De Toogdag (Omgevingsberaad Wadden) vindt plaats op 20 juni te Delfzijl.
- Het Netwerk Vrouwen voor de Noordzee: activiteit op 23 juni.
- Duurzame Blauwe economie (Rijk/IenW).
- Soortenbeschermingsplannen (Rijk/LNV).
- Implementatie NZA/mijlpalennotitie: De mijlpalennotitie is in bewerking. Aan de NZO leden het verzoek aanvullingen op de mijlpalennotitie aan het secretariaat te sturen. De NGO's hebben hiervoor een bijdrage aangeleverd. De NGO bijdrage wordt toegelicht en met de stukken meegestuurd.
- De Staat van de Noordzee is in voorbereiding. Acties op korte termijn worden toegelicht.

3. Terugmelding:

Commissiedebat water op 7 juni

Op 7 juni is het Kameroverleg over water geweest. Ten behoeve van het overleg is aan de Minister van IenW de NZO Voortgangsrapportage 3 aangeboden.

Top van de EU-Noordzee staten in Esbjerg op 18 mei 2022

Bij de agenda is gevoegd een notitie over de Top van Denemarken, Duitsland, Nederland en België, samen met de EC, te Esbjerg. Inzet is om in 2030 65 GW windenergie te produceren op de Noordzee en in 2050 150 GW.

Nederland heeft voor 2030 de 21 GW aangegeven zoals vastgesteld in de ministerraad van 18 maart 2022.

Met de nieuw aangegeven Nederlandse ambitie van 17 GW gaat het om $21+17 = 38$ GW. Deze omvang is binnen de in het NZA gestelde 20-40 GW.

4. Voorjaarsnota en consequenties voor de NZA financiën

Het "transitiefonds" omvat de NZA middelen (200 miljoen Euro) zoals bepaald bij de totstandkoming van het NZA. Het Rijk geeft bij de begroting de NZA middelen aan, laatstelijk bij de begroting 2022.

De ambitie van het kabinet voor de verschillende grote transities en zoals aangegeven in het coalitieakkoord, heeft met inbegrip van de financiële en budgettaire ontwikkelingen recent vorm gekregen met de Voorjaarsnota.

Het Rijk geeft een presentatie over de via de Voorjaarsnota beschikbaar gekomen middelen voor inpassing windenergie-op-zee en de stand van zaken "transitiefonds".

In dit kader relevant dat in 2023 de "Mid term review" van het "Transitiefonds" plaatsvindt. In de MTR zal moeten worden beargumenteerd of het "transitiefonds" toereikend is om de doelen van het NZA te bereiken.

5. Scope Partiele Herziening Programma Noordzee 2022-2027

Het Plan van Aanpak (PVA) partiele herziening programma Noordzee (PH PN) is in voorbereiding. De betrokken bewindspersonen zullen begin juli de scope van de PH PN in overleg vaststellen. De PH PN richt zich op het aanwijzen van extra windenergiegebieden en het vaststellen van clearways voor de scheepvaart. Andere onderwerpen kunnen worden meegenomen maar het is niet de inzet van het Rijk om een totale herziening van het PN tussentijds tot stand te brengen. De meeste PN onderwerpen zullen eerst in het PN 2028-2033 een update krijgen.

De bespreking van het PH PN richt zich op de scope van de partiele herziening. NZO leden kunnen hun positie ten aanzien van de scope PH PN aangeven. Het NZO levert zo input voor het bewindslidenoverleg begin juli waarin de scope wordt vastgesteld.

6. NZO werkgroepen

- In de werkgroepen wordt inhoudelijk overlegd en worden concept-conclusies opgesteld die aan het NZO ter behandeling worden voorgelegd. Een NZO memo is ter informatie bij de stukken gevoegd: NZO werkgroepen en de verspreiding van NZO documenten.

1. NZO werkgroep Beschermde gebieden

Na de NZO conclusies over de Borkumse stenen en het Friese Front heeft de werkgroep op 2 juni 2022 vergadert over de prioritering van nieuw op te pakken acties.

Afgesproken is dat:

- LNV een overzicht zal maken van de status van de beschermde gebieden.
- De NZO partijen hun positie gaan bepalen om van 13,7% naar 15% beschermd gebied te komen.

De werkgroep zal op 12 juli bijeenkomen en starten met overleg op basis van het op te stellen LNV overzicht.

2. NZO werkgroep Energie en Infrastructuur

>**BBT:** met EZK is contact over de uitvoering de NZO conclusies van 6 april 2022 over de uitvoering van het onderzoek. Voortgang.

>**Seismiek:** met een aantal NZO-partijen wordt gewerkt aan een onderzoeksopdracht. Zodra de onderzoeksopdracht gereed is wordt deze aan het NZO ter vaststelling voorgelegd. Voortgang.

>**Onderzoek naar gaswinning in de Noordzee onder de bepalingen van het NZA, gerelateerd aan de binnenlandse consumptie, beschermde gebieden en COP – Parijs.**

Voor het onderzoek zoals aangegeven in het NZA wordt een plan van aanpak en een concept-opdrachtformulering opgesteld. Zodra de stukken gereed zijn worden deze aan het NZO voorgelegd. Voortgang.

3. NZO werkgroep gebiedspaspoorten

Met het Rijk is overlegd over het vervolgtraject in relatie tot de partiele herziening Programma Noordzee en de governance van het overleg. De scope PH PN zal duidelijk maken welk perspectief er is om medegebruik en doorvaart te verruimen.

7. NZO-WKC

In mei is de WKC bijeen gekomen. Er is o.a. gesproken over de voedselvisie, MONZA en de Staat van de Noordzee. De voorzitter van de NZO-WKC zal de herziene MONZA notitie toelichten.

8. MONS

Stand van zaken Uitvoeringsbureau programma MONS.
Terugmelding uit de PC van 24 mei 2022.

9. Communicatie

10. Wvttk, rondvraag en sluiting

De volgende NZO staat --als reserve en-- online in de agenda voor woensdag **20 juli** 10:30 – 13:00 uur.

Het NZO van **31 augustus** zal fysiek plaatsvinden. De vergadering van 31 augustus wordt uitgebreid met een verdiepingsgesprek over de uitdagingen waar het NZO

Noordzeeoverleg

Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving (OFL)

Datum

9 juni 2022

voor staat en de accenten die in het werkprogramma moeten worden gesteld. Voor deze vergadering zijn de minister van IenW en de SG van IenW gevraagd deels aanwezig te zijn. Voor uw agenda is de uitvraag indicatief uitgebreid van 10:30-16:00 uur.

Henk Meeldijk
NZO Secretaris

Noordzeeoverleg

Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving (OFL)

Datum

9 juni 2022

Bijlage: Actielijst en conclusies uit het NZO verslag van 11 mei 2022**Actielijst**

nr.	Vergadering	Wie	Actie	dead line
1.	11/05/22	NZO NZO-secr. NZO-secr./Rijk NZO-secr. Rijk/IenW	Mededelingen <u>LNV-notitie instandhoudingsmaatregelen</u> Evt. vragen/reacties kunnen naar NZO-secretariaat, die deze doorgeleidt naar LNV. <u>Top Denemarken windenergie op zee</u> Opzetten NZO-statement (punten: waarde NZO internationale afstemming, integraliteit), terugkoppelen aan NZO. Toevoegen agendapunt 'actualiteit' agendacommissie. <u>Onderzoek scheepvaartveiligheid 'MOSWOZ'</u> Voortgangsinformatie en afstemming met NZO.	Vóór 18 mei
2.	11/05/22	vz Rijk/EZK WKC IenW IenW	Evaluatie proces Programma Noordzee Voorstel voor inrichten van een NZO-proces t.b.v. de langetermijnvisie (gericht op 2050). Suggestie NWEA: 'comité van wijze mensen'. Informereren/afstemmen wat betreft Kamerbrief over energiesysteem 2050 van minister voor Klimaat en Energie, alsook over uitwerking hiervan in plan van aanpak (afrondding voorjaar 2023). Bekijkt op verzoek van IenW hoe het ecologisch onderzoek in de processtappen kan worden ingebouwd (vraag van SdNz). Eindnotitie opstellen over de evaluatie (met daarin de input uit dit NZO verwerkt), notitie delen met NZO. Verder proces PNZ: IenW legt vóór zomer 2022 plan van aanpak Partiële Herziening voor aan het NZO.	zomer
3.	11/05/22	NZO-secr. EBN NOGEPA LNV	NZO-werkgroep Beschermde gebieden Oesterherstel Friese Front Coördinaten delen van de 4 km ² -zoekgebieden, die door EBN op 11 mei zijn doorgegeven. Op verzoek van PO U/VN bekijken of coördinaten beschikbaar gesteld kunnen worden aan WGS 84. Check op mijnbouw doen, heeft daar 1 week voor gevraagd. Nagaan of dit past in het EU-traject (tijdige doorgeleiding naar Scheveningen Groep).	17 mei/ eerder
4.	11/05/22	NZO-secr. NZO-secr. NZO	NZO-werkgroep Energie en Infrastructuur BBT Overleg organiseren tussen EZK en vertegenwoordiging van clusters energie en natuur, om monitoring af te spreken over het EZK-onderzoek dat de BBT-notitie verder gaat onderbouwen. Seismiek Overleg organiseren tussen Rijk en vertegenwoordigers van clusters energie en natuur over monitoring onderzoeksopdracht.	

Noordzeeoverleg

Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving (OFL)

Datum

9 juni 2022

		NZO-secr/EZK NZO-secr. NZO-secr. NZO	Als ook andere NZO-leden hierbij aanwezig willen zijn, kunnen zij zich melden. Zodra de opdracht gereed is, wordt deze aan het NZO ter vaststelling voorgelegd. Onderzoek gaswinning i.r.t. Parijs/NZA Het PBL ziet af van het onderzoek. Conform NZA komt er een extern onderzoekstraject. Het NZO-secretariaat komt, in samenspraak met EZK, terug met een voorstel hierover, en draagt zorg voor de samenstelling van de begeleidingsgroep (met vertegenwoordiging van alle NZO-sectoren). Opstellen van concept TOR en deze delen t.b.v. input. (N&M heeft betrokkenheid aangeboden bij TOR) Afhankelijk daarvan wordt bepaald hoe groot de opdracht is, en naar hoeveel bureaus het wordt uitgezet.	
5.	11/05/22	Visserij LNV Vz EZK/ netVIswerk LNV	Perspectief voor de visserij/innovatieagenda Innovatie ervaringsdeskundigen uit de visserij aanmelden bij RVO. Aandachtspunt vanuit visserij: 'kerstboom' aan werkgroepen in het traject snoeien. Voorstel doen instelling werkgroep voedseltransitie. Verkennd gesprek over innovatie/middelen (in kader van wind op zee). Het onderwerp keert terug in het NZO, LNV gaat presentatie houden over de voortgang.	
6.	11/05/22	NZO-secr. WKC WKC	NZO-WKC Info uit korte WKC-rapport over Voedselvisie ter beschikking stellen aan visserijvertegenwoordiging (verzoek PO DZ/NVB). Advies over opzet van onderzoek naar de impact van wind op zee op het ecosysteem Toelichting geven in de Programmacommissie	NZO 15 juni 24 mei
7.	11/05/22	NZO-secr.	Staat van de Noordzee Concept rapportage voorleggen.	NZO 15 juni
8.	11/05/22	IenW NZO-secr.	Halfjaarlijks verslag NZO minister IenW t.b.v. TK Aanvullingen aanleveren. Ververwerken tot een eindversie, en deze delen. Planning: rapportage gaat uiterlijk 20 mei naar de minister IenW, en uiterlijk 29 mei naar de Kamer, met het oog op het commissiedebat Water op 7 juni	z.s.m. 20 mei 29 mei 7 juni

Conclusielijst

nr.	Vergadering	Conclusie
1.	11/05/22	Evaluatie proces Programma Noordzee De 9 evaluatiepunten vanuit het Rijk worden gedragen door het NZO, dit is waardevol voor toepassing van de 'lessons learned', in de Partiële Herziening van het PNZ. Verder bracht bespreking van de evaluatie naar voren dat het NZO op 3 hoofdpunten overwegingen wil inbouwen: de integraliteit (alle transities moeten tot hun recht komen), het internationale perspectief, en het vergezocht

Noordzeeoverleg

Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving (OFL)

Datum

9 juni 2022

		gericht op 2050 (naast en in verbinding met de kortere termijn). Daarnaast is de wens geuit om de link met het ecologische onderzoek een structurele plek te geven in processtappen. IenW verzoekt WKC hiernaar te kijken. Ook is geconstateerd dat het Programma Noordzee, als eerste beleidsproces waarin het NZO is betrokken, illustreert dat het NZO werkt. NZO-conclusies worden geëffectueerd in beleidstukken en er is al een afname van ingediende zienswijzen.
2.	11/05/22	NZO-werkgroep Beschermde gebieden: zoekgebieden oesterherstel Het NZO heeft in de schriftelijke procedure overeenstemming bereikt over de twee zoekgebieden voor oesterherstel op het Friese Front, elk ter grootte van 50 km ² , in gebied dat op termijn gesloten zal worden door de Europese Commissie. De gebieden zijn voorzien van coördinaten. Tevens heeft het NZO overeenstemming bereikt over twee aanvullende zoekgebieden van 4 km ² , in gebied dat naar verwachting dit jaar al gesloten zal worden door de Europese Commissie. EBN heeft op 11 mei de 4 km ² -oestergebieden voorzien van coördinaten; NOGEPa doet vóór 18 mei de check op de mijnbouw en LNV kijkt na of dit past in de planning van het EU-traject.
3.	11/05/22	NZO-Werkgroep Energie en Infrastructuur: onderzoek gaswinning i.r.t. klimaatdoelstellingen Parijsakkoord/NZA-bepalingen Het PBL ziet af van het onderzoek. Conform NZA komt er een extern onderzoekstraject. Het NZO-secretariaat gaat, in samenspraak met EZK, een voorstel hierover doen, en draagt zorg voor de samenstelling van de begeleidingsgroep (met vertegenwoordiging van alle NZO-sectoren). Tevens stelt het NZO-secretariaat een concept TOR op t.b.v. input. Afhankelijk daarvan wordt bepaald hoe groot de opdracht is, en naar hoeveel bureaus het wordt uitgezet.
4.	11/05/22	Innovatieagenda visserij De voorzitter constateert dat het ingezette innovatietraject visserijsector van fundamentele waarde is. Er moet op twee sporen worden ingezet: de kortere en langere termijn (vergezicht van 2050). Voortgang in proces en beschikbaarheid van middelen is voor de visserijsector uiterst belangrijk. Het onderwerp keert terug in het NZO, LNV gaat presentatie houden over de voortgang. Tevens gaat EZK een verkennend gesprek voeren met de visserijvertegenwoordiging over innovatie/middelen.
5.	11/05/22	NZO-WKC: voorstel onderzoek impact wind op zee op ecosysteem Het NZO ondersteunt het voorstel van de WKC. Dit betekent dat de WKC de opdracht krijgt van het NZO om een nader advies op te stellen over de opzet van onderzoek naar de impact van wind op zee op het ecosysteem, waarin raakvlakken met NZO-sectoren worden geduid. WKC legt een eerste advies voor in het NZO van juni. De Programmacommissie wordt betrokken; WKC geeft toelichting in PC van 24 mei. Het betreft een bijkomend onderzoekspoor; MONS en Wozep (inclusief middelen) blijven ongemoeid.
6.	11/05/22	Halfjaarlijks verslag NZO minister IenW t.b.v. TK Het NZO stemt in met de inhoudelijke opzet; het Rijk levert nog enkele aanvullingen aan, het NZO-secretariaat maakt eindversie en draagt ervoor zorg dat deze uiterlijk eind mei naar minister IenW gaat.